

Regeringskansliet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.dl@regeringskansliet.se

Yttrande över rapporten Reglering av veterinärpersonal m.m. vid höjd beredskap

Er beteckning: LI2024/01748

Länsstyrelsen i Västmanland (nedan Länsstyrelsen) yttrar sig över rapporten "Reglering av veterinärpersonal med mera vid höjd beredskap" enligt nedan.

Sammanfattning

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att upphäva krigsveterinärförordningen (1981:648) då den inte längre är aktuell.

Länsstyrelsen instämmer i att det finns ett behov att länsstyrelserna genomför en beredskapsplanering där det ingår en inventering av tillgängliga resurser i fredstid. Ett tydligt lagkrav för länsstyrelserna att ta fram beredskapsplaner för den veterinära verksamheten inför höjd beredskap är nödvändigt men kräver ett tillskott av resurser till länsstyrelserna för att kunna genomföras.

Då det pågår ett omfattande arbete med att generellt se över beredskapslagstiftningen genom ett flertal utredningar¹ ser Länsstyrelsen ett behov av att kunskap och resultat från dessa tas tillvara. Den lagstiftning som ska ersätta krigsveterinärförordningen behöver utformas så att den använder samma begrepp och är i linje med övrig lagstiftning på området.

Rapporten omfattar veterinärpersonal som arbetar med djurens hälso-och sjukvård inom beredskapssektorn för livsmedelsförsörjning och dricksvatten. Länsstyrelsen saknar att rapporten inte tar med fler delar i livsmedelskedjan där veterinär kompetens behövs, till exempel inom primärproduktionen och livsmedelsindustrin. På livsmedelsområdet nämns endast

¹ SOU 2025:6 Plikten kallar! En modern personalförsörjning av det civila försvaret
Dir. 2022:72 Utredningen om näringslivets försörjningsberedskap

veterinärpersonal i samband med köttbesiktning, men den veterinära kompetensen finns, behövs och kan användas betydligt bredare inom området. Livsmedelsverkets roll som sektorsansvarig myndighet har enligt Länsstyrelsens bedömning inte belysts fullt ut.

Länsstyrelsen förordar att civilplikt införs för att underlätta personalförsörjningen inom veterinär verksamhet under höjd beredskap.

Länsstyrelsen avstyrker förslaget att länsstyrelserna ska överta lednings- och personalansvar från de centrala myndigheterna.

5.1 Ledning och samverkan

Länsstyrelsen anser att likhetsprincipen bör gälla och avstyrker därför förslaget att länsstyrelserna skulle överta lednings- och personalansvaret för Jordbruksverkets djurhälsopersonal respektive Livsmedelsverkets kontrollpersonal vid höjd beredskap.

Länsstyrelsen har ett ansvar att samverka med de nationella beredskapsmyndigheterna och stödja genom att samordna regionala resurser vid höjd beredskap, men bör inte agera arbetsgivare för andra myndigheter.

5.3 Lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt

Länsstyrelsen anser att det är viktigt att arbeta för införandet av civilplikt på veterinärområdet eftersom veterinär verksamhet generellt kräver sådan kompetens att allmän tjänsteplikt inte kan anses lämpligt. Det är svårare att säkerställa att rätt kompetens finns att tillgå om allmän tjänsteplikt tillämpas. Det ligger även i linje med utredningen om civilplikt inom humansjukvården.

6.3.7 Förnödenhetsförsörjning

Utan en funktionell försörjningsberedskap saknas förutsättningar för en fungerande hälso- och sjukvård för djur. Länsstyrelsen anser att det är viktigt att frågan utreds vidare och instämmer i rapportens förslag att Jordbruksverket i samverkan med Statens veterinärmedicinska anstalt och Läkemedelsverket uppdras att se över formerna för hur det kan möjliggöras. En analys av vad som bör ingå i försörjningsberedskapen behöver göras för att ge en helhetsbild och ett bra underlag för arbetet.

7.3 Lägesbilder

Länsstyrelsen håller med om att länsstyrelserna, även på veterinärområdet, bör sammanställa lägesbilder på regional nivå och sedan rapportera dessa till civilområdesansvariga länsstyrelser, som därefter rapporterar till respektive beredskapssektor. Hur de civila veterinärverksamheterna ska bidra till lägesbilden behöver utredas ytterligare.

8 Författningsförändringar

Förslaget att upphäva krigsveterinärförordningen tillstyrks.

Länsstyrelsen förordar förslaget i kapitel 8.3 Ändringar i befintliga författningar. För att författningarna ska fungera över tid finns sannolikt en fördel i att låta de veterinära frågorna inordnas i redan befintlig lagstiftning för att underlätta ändringar vid behov. Detta kräver att det råder en tydlighet så att de definitioner och begrepp som gäller veterinära frågor används på samma sätt i all lagstiftning som kan vara aktuell för de veterinära frågorna vid höjd beredskap.

Allmänna synpunkter

Omfördelning av veterinärpersonal

Länsstyrelsen bedömer att det fortsatt behöver utredas hur ansvarsfördelningen ska se ut gällande omfördelning av resurser vid höjd beredskap. Det gäller till exempel praktiska detaljer som vem som är arbetsgivare för omfördelad personal som inte tillhör Jordbruksverket eller Livsmedelsverket och då står för resurser som tillhandahållande av lokaler, fordon, utrustning, läkemedel och löner.

Tillgång till veterinärer

Det råder i dagsläget veterinärbrist inom delar av djurens hälso- och sjukvård. Framför allt är det inom animalieproduktionen som det är svårt att rekrytera och upprätthålla en veterinär bemanning som även klarar jourberedskap. I Västmanland finns i dagsläget ingen statlig distriktsveterinärstation. Den privata veterinärstation som finns klarar inte längre att upprätthålla en dygnet-runt jour. De har svårt att rekrytera veterinärer och de erhåller inget stöd för jourverksamheten utan måste belasta djurhållarna med samtliga kostnader. Uppdraget att utreda ”utformningen av en tillgänglig, hållbar och effektiv veterinär beredskap, LI 2024/01428 ” kan

förhoppningsvis bidra till åtgärder för bättre förutsättningar även för privata aktörer på området.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Johan Sterte med läsveterinär Magdalena Bostedt som föredragande. I den slutliga handläggningen har också vikarierande länsråd Stefan Renlund och tillförordnad försvarsdirektör Joacim Rydmark medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.